

...değinmeler

Birlik 42-43-44/163

CHP VE «İLERİ (SOSYAL) DEMOKRATİK DÜZEN» CİLERİN TÖB-DER HAREKATI

Son TÖB-DER Genel Kurulu, bütün Türkleyeli devrimcilerin, demokratların üzerinde önemle durmalarını gerektiren nitelikte olaylara sahne olmuştur. Birkaç gün içinde yaşananlar, hep si birbirinden önemli çok sayıda sorunun gündeme gelmesine yol açmış; gelişmeler, Türkiye'deki demokrasi mücadeleşinin geleceği açısından TÖB-DER'in boyutlarını aşan sonuçlar vermiştir.

TÖB-DER «Olay»ının içindeki dinamikleri açıkça görebilmek ve bu dinamikleri ortaya çıkartan siyasal stratejilerin bundan sonra belki de daha büyük bir enerjiyle yürürlüğe konmaya çalışacağına gözönünde bulundurarak, bundan sonrası için uyruk olsak, bugün ülkemizdeki demokrasi mücadeleşinin başına ceken sosyalistler açısından bir ileri adım niteliği taşıyacaktır.

SOSYAL-DEMOKRASİ VE DEMOKRATİK KİTLE ORGÜLTLERİ: CHP'NİN TÖB-DER HAREKATININ MANTIĞI

İktidar partisi CHP'nin gelişen Türkiye kapitalizminin gereklerine uygun biçimde devlet aygitini ve devlet-toplum ilişkisini rasyonalize etme görevini yerine getirmekle yükümlü olduğu, bu misyondan bağımsız hiçbir eyleminin olamayacağı üzerinde Birlik'in önceki söyleminden yeterince duruldu.

Bu sayının Başyazısında Türkiye toplumunun haldeki durumunda özel bir yer tutan devlet ve «devlet memurları» konusuna geniş biçimde değinilmiştir. Bunlar dikkate alındığında TÖB-DER olayı daha bir

önem kazanmaktadır. Çünkü devleti rasyonalize etmek ve onu yeniden toplum üzerinde «etkin ve saygın» bir kurum haline getirmek isteyen; bunu da doğrudan baskı aygitlarıyla, baskı yöntemleriyle değil de, daha çok geniş halk kitlelerini devlette gerek ideolojik gerekse örgütSEL olarak uyumluşturmak yoluyla başarmayı amaçlayan bir CHP hükümeti açısından TÖB-DER'i özellikle önemli kılan birlikim varlardır.

Birincisi, TÖB-DER toplum üzerindeki etki bakımından son derece hayatı bir işlevi yerine getiren kesimlerin içinde yer aldığı bir yapı: Öğretmenler yetişecək olan kuşakların bilinc yapılarını doğrudan doğruya etkileme imkânlarına sahipler. Uzun dönemde bakılırsa, ezici coğulluğu devrimci eğitimi, benimsenmiş bulunan 100 000 aşkın üyesiyle TÖB-DER'in CHP'nin kurmayı istediği siyasal-toplumsal işleyişe ne kadar «aykırı» bir öge olduğu ve kesinlikle denetim altına alınmasıının gerekliliği anlaşılmaktır.

Ama bugün TÖB-DER'e özel bir konum kazandıran ikinci özelliği şu somut durumda bundan daha önemli. Bu, söz konusu örgütün demokrasi mücadeleşindeki kararlılığı, mücadeleci genelendir. TÖB-DER, örgüt içinde inisiatifi sosyalistlerin ele geçirmesinden bu yana hiçbir zaman öğretmenlerin meslekî, ekonomik çıkarlarını savunmakla yetinen «uyusal» bir kuruluş olmuşmuştur. Bunların ötesinde, toplumsal muhalefetin kararlı bir ögesi olan, kitlesel bir hareketin bu dernek, Üstüne, üstlük, bu hareketin «kitlesi», tam da CHP'nin devleti ve düzeni rasyonalize etmek için ihtiyaç duyduğu insanlardan oluşmaktadır. Burjuva devlet açısından hayatı önem taşıyan eğitim faaliyetini filen yürütmemekle görevli TÖB-DER'in öğretmenler, burju-

va düzeninin kendilerinden istediği işlevi yerine getirmemekte, özellikle öğrencilerin sistemin ideolojisile koşullandırılması görevini yadsımadıkları.

İçinde TÖB-DER, düzenin ayri meslek dallarından İnsanlar arasında koymayı gerekli saygınlara aldırmak etmeksiz, öteki meslekî-demokratik örgütlerle ortak bir eylem platformu oluşturmaya en istekli ve çoğu kez öncü bir kuruluş olmuşlardır.

Başlarını elleri arasında alıp üstlendikleri görevin altından nasıl kalkacaklarını hesaplayan Sosyal-demokrat önderler, başlarını öğretmen kesimine yöneliklerinde karşılıkla iste bu nitelikte bir örgüt görmektedirler. Kaldı ki, bugün Türkiye toplumunu karakterize eden ikili bölünme, bu sorunda da CHP'nin elini kolunu bağlamaktadır. Çünkü devlet ve devlet-toplum ilişkisini rasyonalize etme stratejisi içerisinde CHP'nin gerçekleştirileceğini istediği düzenlemeleri filen yürürlüğe koyabilmesi için, bu düzenlemeleri filen yürütecek insanlara ihtiyaç vardır ve CHP bu insanları aramak için Türkiye toplumuna bakıldığından, ikisi de CHP siyasal-toplumsal anlayışı dışında biçimlenen ve bu anlayışa yaklaşma eğilimi göstermeyecek bloklar görmektedir.

Coğu devlet memuru olan kesimlerin içinde örgütlenikleri demokratik kitle örgütleri ezici coğunlukla sosyalistlerin denetiminde. Bunların karşısında faşistler de kendi örgütlerini kurmuş durumlardalar. Kitlesel güçler devrimcilerin denetimindeki örgütlerle kıyaslanamayacak kadar az olsa bile, belirli bir meslekî kesimin önünde alternatif olarak bulunuyorlar. TÖB-DER'in karşısında ÖLKÜ-BİR, TÜM-DER'in karşısında ÖLKÜM, TÜTED'in karşısında ÖLKÜ-TEK, POL-DER'e karşı POL-BİR, v.b.,

Türkiye'nin içinde bulunduğu yoğun siyasal hareketlilik, hızla politikleşen kesimlerin yine aynı hızla radikalleşmesine, taleplerini gerçekleştirmeye imkânını onca birtakım «uç»larda görmesine yol açıyor. Oysa CHP, devlet görevlilerinin «etkin tarafsız devlet» anlayışı doğrultusunda davranışlarını istiyor. CHP'nin «düzeni sağlama programı»nın kilit ögesi bu. Ve ortadaki durumun bu isteğiyle ne ölçüde çeşitliliğinin de farkında.

CHP aradığı «tarafsız devlet memurlarını» nereden bulacak veya nasıl oluşturacaktır? Bu soruya sağlam bir cevap verilmemiş takdirde CHP'nin ne «etkin tarafsız devlet»ini ne de «özgürlik-demokratik halk İktidarını» gerçekleştiremeyeceğini rahatlıkla ileri sürebiliriz.

İlk akla gelen çözüm, varolan «aşırı sağ ve sol» örgütlerle alternatif olarak CHP'nin kendi kadrolarının inşayatında «üçüncü kanal»lar örgütlemek ve devlet görevlilerini bu tür kanallara yönetmektir. Ancak toplumun haldeki durumu, hızlı politikleşme, radikalleşme bu tür bir çözüme izin vermiyor. İnsanlar, CHP'nin özlediği gibi, salt ekonomik, meslekî, sendikat tâtepîler öne sürmekle yetinen örgütlerle itibar etmiyorlar. Bugün geniş kitleleri kapsayan demokratik kitle örgütleri, bu nitelikte bir düzen örgütü olma konusundan hayli uzakta. Doğrudan doğruya siyasal hayatı müdahele etmemi amaçlayarak, devrimci-demokratik mücadele içinde yer alıyorlar.

Sözü geçen türden «üçüncü kanal»ları açamayan CHP, üyeleri olan devlet görevlileri üzerinde devletin otoritesinin yanında ikinci bir otorite olarak etki yapan demokratik kitle örgütlerini ortadan kaldırarak, bu devlet-dişi otoriteyi yok etme yolunu seçmiştir. Fakat söz konusu amacı örgüt kapatma yoluyla gerçekleştirmek iki ana nedenen ötürü pek mümkün değildir.

Birincisi, CHP, MC hükümetleri döneminde ister istemez demokratik mücadele safların-

da yer almak, sosyalistlerle ve bugün sosyalistlerin denetimindeki demokratik kitle örgütlerinin geniş üye kesimleriyle yan-yanı bulunmak zorunda kalmıştır. Seçimlerde CHP'ye umutların bağlanmasıında, oyların tâtipmasında ve sonucta CHP'nin elde ettiği parlamento gücünde bu kesimlerin önemli katkısı vardır. Bundan ötürü CHP, toplumsal muhalefetin ve onun ifadesi durumundaki kitle örgütlerinin teklerini şu ya da bu ölçüde mutlaka dikkate almak sururadır.

İkincisi ise, geniş kitleler kapsayan demokratik örgütler kapatmakla faşistlere etkinlik imkânı hazırlamış olmaktadır. Kapatılan bir «sol» örgütte karşılık aynı kesime hitap eden faşist de kapatılsa bile, bu durum değişmez. Çünkü bir yanda demokratik kitle örgütlerinin bizzat varlığına, çalışmasına dayanan bir etkinlik söz konusuyken, faşistlerin etkinliği başka yollardan sağlanmaktadır. Örneğin POL-DER'in kapatılmasıyla bu örgütte toplanan devrimci-demokrat kesimlerin mücadeleleri önemli ölçüde sekrete ugrayacak, sessendikleri kesim üzerindeki etkileri kırıla-aktır. Ama POL-BİR kapatılsa bile faşistlerin elinde polis çevreleri içinde gerekli çalışmaları yapmalarını sağlayacak imkânları bülündüğünden, sonucta yine özel olarak CHP'nin «tarafsız devlet memuru» devşirme cabaları başarısız kalacaktır.

Aslında POL-DER'in kapatılışının yeniden açılması olayı yukarıda sözü geçen iki ayrı durumu da ortaya koymustur, bu nedenle önemli bir önektir. Bizzat varlığıyla «tarafsız devlet» ideolojisini «dejenerere eden» demokratik kitle örgütü POL-DER'i kapatmaya yeltenen CHP, polis kadroları üzerinde etkinliği faşistlere kaptırmamak amacıyla ve toplumsal muhalefetin geniş teklerini nedeniyle bu atağını geri almak zorunda kalmıştır.

Bu durumda CHP, 1975-77 döneminde DİSK'te izlediği genel politikayı, bu kez çok daha açık

ve kararlı biçimde uygulamaya geçmiştir. Bilindiği gibi 1975 DİSK Kongresinde sonradan bir yığın «illerleme»cının Konfederasyonun çeşitli kilit noktalarına dolusmasına imkân sağlayacak olan seçimde, İbrahim Güzelce CHP'ilerin oylarıyla Genel Sekreterliğe getirilmiştir. Sonrasını ise hepimiz biliyoruz, «illerleme» dışındaki bütün eğilimlerin tasfiyesi gerçekleştirilmek istenmiş, bu yolda hayli önemli adımlar da atılmıştır.

CHP'nin bu politikasında «illerleme» siyasetinin her zaman merkezi bir yeri olmuş, demokratik kitle örgütlerini etkisiz hale getirmeye yönelik Sosyal-demokrat planlar, her zaman «illerleme» siyasetinin gönüllü çalışmalarıyla yürürlüğe konmuştur. CHP bu «ince politika»sını yürürlüğe koyduğundan beri «illerleme»ci hareket bu politikanın olmazsa olmaz bir ögesi olarak iş görmüştür.

«ILLERLEME»CİLER NEREYE İLERLEMEK İSTİYOR?

«illerleme»ci eğilimin TÖB-DER olayındaki rolünü aydınlatmak için, bu hareketin 1975'ten bu yana izlediği genel politikanın içeriği, yükleniği «tarifi misyon» üzerinde biraz durmak gereklidir. Şimdiye kadarki tavırları bize Türkiye'ye «gelirken» yanlarında neler getirdiklerini açıkça göstermektedir. Ve bunları ortaya döktükümüzde anlıyoruz ki, «illerleme»cilerin kendilerine özgü mantıklarını ve «savaşım» yöntemlerini Türkiye'ye sokmaları hic de zor olmamış. Çünkü daha onlar «gelirken» CHP onları devrimci harete yönelik politikasının belirli bir yerine özenle yerleştirmiş. Böylece «illerleme»ciler Türkiye devrimci hareketini yozlaşdırarak amacıyla girişecekleri «atılımları» için veterli malzemeyi rathatkla gümrükten geçirilebilmişler.

«illerleme»cilerde Türkiye devrimci hareketinde bugün sahip oldukları etki imkânlarını hazırlayan, hepimizin bildiği gibi, 1975 yılı içinde yapılan DİSK Kongresinde Güzelce'nin DİSK,

Genel Sekreterliğine getirilmesi ve bunun ardından «illerleme»cilerin gayet «yığınca» bir biçimde DİSK'e dolması, sonunda ölçüde büyük ölçüde egemen olmalıdır. Bu arada Türkiye devrimci hareketine «illerleme»cilerin vaad ettiği uluslararası destegin çekiciliğine, bir «büyük güç» temsil etmenin rathatlaklığını kapılan birçok devrimcinin bu harekete katılması da «illerleme»cilerin gücünü artırır bir başka öge olmuştur. Bu siyasal anlayışın varolann düzene radikal biçimde tavrı almayı gerektirmeyen pratiği, «genel olarak ilerici» birçok kişinin de «illerleme» saflarına katılması sağlanmıştır.

Bizim asıl üstünde durmak istedigimiz, «illerleme» hareketinin DİSK'te başladığı ve daha sonra biraz güç bulabildiği bütün demokratik kitle örgütlerinde hayatı gecirdiği siyasal mücadele pratiği, bu pratiği üreten anlayış ve kullandığı yöntemlerdir.

«illerleme»ci kadrolar, içine girdikleri bütün örgütlerde ya yönetimde ya da en azından belirli ölçülerde belirleyici olabilecek konumları yükselmenin mücadeesini vermişlerdir. Bu hedef onlar için adeta kutsal bir amaç olmuştur. Ve bu amaç için verilen belirli bir somut mücadele, hangi tür araçları gerektiriyorsa onları kullanmakta hibbir zaman en ufak bir çekingenlik göstermemiştir. Değil sosyalistlerin ya kendisine sosyalist adını takanların, dürüstlük diye bir kavram hakkında çok bilgi bulunan herhangi bir insanın bile onaylamayacağı oyunlar, «dümener», «tezgâhlâr» ve kumpaslarla «siyasal çalışma» yapmıştır «illerleme»ciler.

Belirli bir örgüt içerisinde egemenliğini ele geçirmekten başka hiçbir şeyi gözetmeyen bu anlayış, istenen güçlü konum sağlanması için, «bize yaramıysa klimseye yaraması» mantığıyla örgütleri dağıtmaya, belirli bir yerde faşistlere veya düzene, devlete karşı verilen mücadeleyi silip süpürmek pahasına da olsa, devrimcilerin zaten ancak

zaman zaman kurabildikleri birlikleri parçalamaya götürmüştür onları. Egemenliği ellerine geçirebildikleri her alanda, kendilerine aykırı en ufak bir sesin çıkmamasına meydan vermemişler, DİSK'ten tüm sosyalistleri «temizleme»ye çalışmışlardır. Ne anlama geldiğini anlamakta hâli güçlük çektiğimiz bir «birlik» kelimesi ağızlarında doşşarken, kendilerine oldukça yakın eğilimle ebele zorunu olmadıkça birlik oluşturmuşlardır, onları da ilk fırsatla tasfiye etmeye çalışmışlardır. Kendi egemenlik alanlarından «aykırı sesler» tasfiye etme işlemelerini, işverenlerle anlaşarak «illerleme» görüşlerine sahip olmayan sosyalist işçileri, işten attirmaya kadar vardırmışlar; sözün kasisi, Makyavelizmin bütün gereklerine uygun bir siyasal mücadele «ekolü» yaratmışlardır.

«illerleme»cilerin en kararlı uygulayıcıları oldukları bu Makyavelist anlayışın Türkiye Sosyalist Hareketinin oluşturabilenliği örgütler yapıları üzerinde yıkıcı, dağıtıcı bir etkisi olmuştur. Hatırlanacağı üzere 1971 öncesi öğretmenlerin merkezi-kitleSEL örtüsü TÖS ve genclikin geniş bölümlerini içeren DEGENC, barındırdıkları birçok farklı eğilime rağmen bütünsel varlıklarını sürdürmüştür. 1973 sonrasında gelişen devrimci harekette ise, zamanla uluslararası Sosyalist Hareketin farklı kutup ve eğilimlerinin ülkemizde yansımalarını bulmasıyla ayrı ayrı «siyaset»lerin birbirlerinden keskin çizgilerle ayırmamasına rağmen, devrimciler bir dönem belirli öreğülerin içinde birlikte bulunmışlardır. İYKÖD, ADYÖD bunalara önektir. Daha sonra birbirini ardına kurulan memur, teknik eleman v.b. derneklerinde ise, zamanla, öncelikle CKP yanlısı gruplar evrilerek kendilerini kurmuşlardır, fakat vi ne de hic değilse havlı farklı eğilimlere sahip sosyalist eğilimlerin hatrı sayılır bir bölüm, aynı dernek içinde kalabilir. TÖB-DER bu özelliğini bu gence kadar koruyan, bu bakım-

dan da ayrıca özel önem kazanan bir kuruluştur.

Şüphesiz farklı sosyalist eğitimlerin zamanla «kendi» «demokratik» «kitle örgütleri»ni kurmaya yönelimlerinde ve bu örgütlerin büyük bir kısmının bir süre sonra «kitle örgütü» olma niteliğini büyük ölçüde yitirmelerinde, sosyalist hareketteki kamplasmanın, buna bağlı olarak gelişen etkenlerin rotu belirleyici olmuştur. Fakat yine de bu, «illerleme»ci eğilimin kit'e örgütlerine tek başına egemen olma hedefiyle hareket ettiğini, egemen olamadığı yerde kendi «kitle örgütü»nü kurarak kendisi titizlikle ayırdığını ve gerek bu davranışıyla gerekse kurduğu bu örgütlerin pratikteki tavır alımlarıyla başka eğilimleri de aynı yönde davranışına ittiğini görmemeli dir. «illerleme»ciler bu davranışlarıyla sosyalistlerin geniş kitle örgütlerinde birarada bulunma imkânlarını ortadan kaldırma konusunda önemli katkılar yapmışlardır.

Bu eyemleri kendilerine belki daha değişik alanlardan tarif etmektedir. Ama burada karşılık, «illerleme»cilerin hem bütün sosyalist grup ve hareketlerde uzaklastığı, giderek sosyalist hareketten tecrit ettiği, en azından böyle bir ihtimalin her an için söz konusu olduğu ortadayken, onları israla böyle davranışına iten nedidir?

İste bu sorunun cevabı, DİSK deneyi yanında son TÖB-DER olayında da yeterince avuçlanmıştır sanızır. «illerleme»cilerin TÖB-DER 4. Olağan Genel Kurulu'nda sahneleinen oyunda lâlikleri rol, onların perçek niteliklerini, gerçek amaclarını henüz anlayamamış olanlara «illerleme» siyasetinin ne olduğunu anlatmak bakımından olabildiği kadar öreficidir.

Gericisi kısa dönemde hâlihîninda son olay Türkiye devrimci-demokratik hareketi açısından hayli olumsuz sonuçlar vermiştir. Ama uzun dönemde bakıldığından, olayın «illerleme» siyasetini hâlihî demokratik güç-

lerin arasında sayanların gözü-
nü açabilecegi düşünülebilir. Ve
bu da olumlu bir şemdir.

Sol içi anlaşmazlıklar dışında, ellerine almayı «göşestlik» saydıkları demir cubukları ve karanfilleriyle İGD'lilerin değerli figürantikleri, «karakter rolü»ne çıkan Süleyman Üstün'ün tecrübeli oyunuyla Ecevit/Birgit yapımı olarak gerçekleştirilen ve arasında T.C. mahkemelerinin de gözükmesiyle seyircileri heyecanlandıran, Sosyal-demokrasının TÖB-DER Hareketi, bu anımlı eser, Türkiye devrimci hareketinin ve demokratik mücadelenin kitlelerin gözünde hiçbir saygınlığının kalmamasını isteyenlerin çırınca tezahüratı arasında sahne'lenirken; «ilerlemeye»ciler bir «utkan atılım» daha yapmış olmanın mutluluğuyla arkalarına yaslandı'ar. Şüphesiz ülkemizdeki demokratik mücadeleye vermeyi planladıkları zararın küçümsenmeyecek bir böümünü de verdiler. Ama bu kez operasyonlarını fazla açık biçimde yürütmek zorunda kaldılar.

Sosyal - demokrasinin; demokrasi mücadeleşini dağitmak, bu mücadelenin başını çeken sosyalistlerin geniş halk kitleleri üzerinde etki kazanma imkânlarını yok etmek için kurduğu ve bir dönenmdir sistemli biçimde uyguladığı bir politika söz konusudur. Sorun, hem filî olarak sosyalist hareketin ve demokratik güçlerin direnme ve mücadele imkânlarını ortadan kaldırmak, onları etkisizleştirmek, hem de kitlelerin gözünde onların saygınlığını yok etmek ve böylece genişlemelerini, destek sahâfalarını, giderek kitlelerin gözüne bugünkü düzene bir alternatif olarak görünmelerini önlemektir. Yani bu bakımdan nitelik o'arak 1 Mayıs 1977 katılımından farksızdır CHP'nin gi-

rıştığı harekât. Birinde vahşet, ölüm, kan daha fazladır, öbürü ise daha «uygarca» yürütürün bir politikadır, o kadar. İşte «illerleme», CHP'nin bu «uygar» politikası için aradığı, bulduğu «başlışık»tır! O CHP dışına yönelik kit勒lerin görebildikleri tek

—düzen içi!— alternatif olmayı istemektedir. Vardan siyasal-toplumsal düzen değişimek sisinin kurumlaşmak, Türkiye'nin resmi —legal— siyasal hayatında yer almak istemektedir. Bu amaçla kitlesel muhalefetin örgütü birimleri olan, ama aynı zamanda sadece meslekî-sendikal talepler peşinde koşmakla sınırlı bir faaliyeti sürdürdüklerinde burjuva düzeninin rasyonellerine kesinlikle ters düşmeyen kurumları (demokratik kitle örgütleri, sendikalar) dene netim altına almaya çalışmaktadır. Bunlara dayanarak sesini duyurabın bir parlamento grubu oluşturmaktan başka bir amacı yoktur. «İleri Demokratik Düzen», TKP'nin yasallaştığı ve parlamentoda Sosval-demokrat hükümetle pazarlık yaptığı bir düzendir.

«İlerleme»nin hedefi budur. We hıçına kadarki «İlerleme» —

CHP «bağıtsızlığı» protiği sunu
öncüka döstermistir ki, «erle-
me»ciler bu hedeflerine varmak
çin «düzen kortiyucuları»nın
kendilerinden istedikti sosyalist
hareketi effiksizlestirme bedelini
ödemeve hazırlırlar.

Eğemen oldukları sendikalar
dan sosyalist işçileri atarak, hat-

â isverenlerle anlasıb kendile-
rivle avnı aörüsleri boylasınayan
sosyalist işçileri, militanları fab-
rikalardan çıkarırıarak bunu
bürcok kez kantıldalar. CHP
desteđinde kazanacakları TÖB -
DER yönetiminde de avnı seyi
babacıklarından kimseňin süp-
hesi yoktu. Millî Eğitim Bakan-
lığı aracılıkıla çeşitli subeler-

«DEMOKRASI İÇİN BİRLİK» AMA KİMİNLE?

Değerlilmesi gereken bir sorun da; CHP ve «illerleme» ile «demokrasi için» «birlik» kurduklarını ilan edip onları TÖB - DER'ı etkisizleştirmeye lemene katılan öteki grupları durumudur. «Demokrasi İçin Birlik» ve «Devrimci Demokrat Öğretmen» grupları; Genel Kurulun başında «illerleme» ve CHP ile işbirliği yaptılar. Ama ne zaman ki «illerleme»nin TÖB - DER'ı parçalamaktan ya da bir

takım yasal sorunlar çıkartarak çalışmaz hale getirmekten hiç mi hiç çekinmeyeceği açıkça ortaya çıktı, o zaman DDÖ grubu, tavrı değiştirdi. DİB grubu ise bir kez adım atmış bulunduğu bataklıktan ancak «ilerleme» ayrı Kongre toplarken çıktı.

TÖB - DER KONGR
VE SOSYALİSTİLER

CHP ve «ilerleme» yanlarında
iki grubu daha alarak TÖB - DER
harekâtını başlattıklarında, on-
ların karşısında yer alan sosyal-
ist eğitimi birbirlerinden ba-
ğımsız olarak yönetimi alma ca-
basındaydilar. Fakat tezgahla-
nan oyunun gerçek boyutları or-
taya çıktıığında, TÖB - DER'in
kayıuma götürülmesi veya yed-
di emine bırakılması tehlikesinin
söz konusu olduğu anlaşıldı.

Fakat TÖB - DER Kongresi sırasında tam bir açmaza düşen DİB grubunun tavrı, yani TİP'In TÖB - DER olayındaki tavrı üstüne kısa da olsa birkaç söz söylemek gerek.

Aslında TİP genel demokratik mücadele içinde sürekli karşı karşıya olduğu bir çelişkiyi TÖB - DER Kongresinde hayli somut biçimde yaşadı demek en doğrusu. TİP'in çizgisindeki TÖB - DER'liler, son tahsilde sosyalistliklerini korumak ile sosyal - demokrat iktidarı korumak diyeboleceğimiz alternatifler arasında tercih yapmak durumunda kaldılar. DİB grubu üyelerinin çektiği sıkıntıyı anlamak zor değil. Bu delegeler partilerinin sosyalistlerin CHP'ye karşı tavrı konusunda sağlam bir tespit yapmamamasının günahını çektiler.

ri önlemek için bazı gruplar biraraya geldiler. İmzaladıkları protokolde, «... Devrimci Öğretmen, Demokratik Merkeziyetçiler, Devrimci Demokratik Birlik ve Özgürlük grupları olarak TÖB - DER'i burjuvazinin kuyruğuna takmak, eğitim emekçilerinin TÖB - DER içindeki örgütSEL birlüğünü korumak için, örgütümüzü geriletmeyi, mücadele sini dağıtmayı, kontrol altına almayı amaçlayan bu sağ tehdidi püskürtmek için anti - emperyalist, anti - faşist, anti - şovenist ilkeler doğrultusunda güçbirliği yapmaya karar verdik» diye açıkladı bu gruplar tavırlarını.

TİP ise uzunca bir dönemde
sürdürüdüğü CHP — «ilerleme»
yandaşı çizgisinin kendisini ne-
relere götürebileceğini herhalde
şimdîye kadar hiçbir olayda
böylesine açık yaşamamıştı.

Gericı sonuçta TİP «iki Kongre de yasal değil, Genel Kurul yineleşsin,» diyerek, attığı adımı tümüyle geri almadı ve mutlak bir tutum içersine girdi. Ancak bu arada özellikle demokratik kitle örgütleri konusundaki politikasını gözden geçireceğini düşünmek temelsiz bir iyimserlik değildir sanızır, Çünkü varolan düzen içinde kurumlaşmak isteyenlerle devrimci - demokratik mücadeleyi sürdürmek isteyenler kayıplara uğrarken birlik kuramamış olan sosyalistler, TÖB - DER'e yönelen tehdit karşısında, kendilerinin de Protokol'de belirttiği gibi, «birçok temel konuda aralarında derin görüş ayrılıkları bulunmasına» rağmen biraraya gelebildiler. Ve hiç değilse «illerleme»nin bunca yıldır türlü manevralarla yerlestirmeye çalıştığı «ekol»ün etkisiz bırakılmasına tanık olduk.

«DevHmcı Öğretmen» ve

«Devrimci Demokratik Birlik» gruplarının tutumuna, Izledikleri siyasal hareketlerin «illerleme»-ye karşı kesin tavır içinde olmasından ötürü görece doğal bir zorunluluk olarak bakmak mümkün belki. Ama şu an yönetimde bulunan ittifakın öteki iki üyesi için ayrı durum söz konusu değildir. Ve burada daha önemli olan da onların tavrıdır.

SBKP'nin resmî tezlerini savunmada «ilerleme»ci hareketle birleşen ve şimdîye kadar birçok olayda onunla birlikte tavır almış bulunan bu gruplar, TÖB-DER olayında «ilerleme» hareketinin gerçek hedefleri ve silâsal mücadale anlayışı konusunda bundan sonra daha değişik davranışlarını sağlayacak bilgiler edinmiş olmalıdır. **İlke**, TÖB-DER Kongresi üzerine yorumlarında sürekli olarak «ilerlemecilerin «sahtecilik, makyavelcilik ve entrikacılık konusunda —işbirliği halinde oldukları— yıllanmış burjuva politikacılara bile parmak ısırtacak denli mahir» olmalarından söz ediyor. Ancak işin bununla bitmediğini, bütün bu «makyavelcilik» v.b.nın temeldeki «reelsosyalist» anlayışla olan köklü bağını araştırmak gereğini TSİP duyacak mıdır? «Demokratik merkeziyetçiler» acaba bu anlayışla aralarına kesin bir ayrim çizgisi çekenilecekler mi?

«Özgürlik» grubu üstünde durmuyoruz. Çünkü biraz yukarıda DDO'den söz ederken gereklili olduğunu söyledğimiz «daha geniş çerçeve» bu grup hakkında konuşabilmek için de gereklidir.)

İttifakın taraflarından **Devrimsi Yol**, «Mevcut yönetimde bu siyasal eğilimdeki (TSİP kastediliyor) kişiler de bir bakıma 4. Kongrede sergilenen iki yol arasındadır. Kuşkusuz ki, onların tutumları da yeni yönetimin geleceğini bеrīleyen en önemli unsurlardan birisini oluşturacaktır,» demektedir. Ve «Demokratik Merkeziyetçiler»in CHP/«ilerleme» atağına karşı alındıkları tavrı doğrultusunda davranışmayı sürdürmeleri halinde gerçekten de TÖB - DER'de hayıl-

«TÖB - DER Olayı»nın bize sun-
duğu dersler çıkartılabilmişse
ve bugün iş başına gelen TÖB -
DER yönetimi, dayandığı geniş
kitle tabanından da yararlanarak
TÖB - DER içinde gerçek bir de-
mokratik işleyiş yarıştırılsılsı
se, sosyal - demokratlarla «iler-
leme»cilerin kalkışlığı harekâ-
karısındaki başarılı direnmeye
ayrı zamanda olumlu bir atılı-
ma dönüştürümüş olacaktır.

olumlu gelişmeler izleyebiliriz.
İttifakın bir başka ögesi Kur-
tuluş'un «Kuşkusuz ittifak halin-
deki unsurların arasında bir
çelişki vardır... Ancak bu dörtlü
kanadı bir araya getiren objektif
nedenler de vardır.» sözleriyle
kuruşmuş olan birliğin korunma-
sının önemini vurguladığını gör-
dük. Aynı biçimde TSİP Genel
Başkanı Kaçmaz da, «... TÖB -
DER'li öğretmenlerin siyasi eğî-
limlerinin oldukça önemli bölü-
münü temsil eden bir yönetimin

lerin aras-
nū açabile-
bu da olu-

Sol içi
ellerine a-
dıkları de-
ranfilleriyl
guranlıkla
çikan Sü-
rûbeli o,
yapımı ola-
ve arasınc-
nin de ş-
ri heyec-
mokrasin
bu an'am
ci harek
mucadele
hicbir so-
sunu iste-
hüratı a
«ilerleme
îm» dah
luluuyolc
Süphesiz
tik müce-
dikları :
cek bir
Ama bu
fazla a
zorunda

Sosya-
rasi mü-
mucade-
ya'istler
zerinde
yok etr
döremc
ladiği I
dur. S
sosyalit
ratik g
cadele
dirmak
hem d
farın s
bövlece
sañlam
gözüne
ternatîf
lemekti
tel'k o
liaminc
ristiği
ölüm,
ise da
bir i
«ilerler
politiko
«bağıla
nelen